

ΒΥΖΑΝΤΙΝΕΣ ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΕΣ

ΤΟΥ ΡΑΙ' Α.ΔΑΜ

(Συνέχεια εκ τῆς προηγούμενης)

Ἐνάμεσα σ' ἄλλη αὐτὴ τὴ μεγαλοπρέπεια, ἔνα ἄρμα παρουσιάστηκε ἔξωθεν, ἐπάνω στοῦ ὁποῖο στεκόταν θρησκ. κρατῶντας στὴν ἀγκυλίαν τῆς τοῦ νέου αὐτοκράτορα—ἡ ὄραιότερη αὐτοκράτειρα Εἰρήνη. Τὸ ὄπιον αὐτῆς ὡμορφία πρόσωπῳ τῆς, ἀχτινοβολοῦσε ὀλόκληρον, σγεδὸν ὡς θεϊκὸ. Ἡ ἔμφανίς τῆς μετὰ τὴ λαμπρότητα τῆς, συνετέλεσε ὥστε νὰ σθῆσι μονομιάς ὅλη ἡ λάμπη τῶν κοσμημάτων καὶ τῶν στολῶν τῶν αὐλικῶν.

Τοσοῦ ἦταν τότε ὁ ἐνθουσιασμὸς τοῦ πλῆθους, ὥστε διασπαζόντας τὴ γραμμὴ τῶν φρουρῶν, πῆδον μέσα στοῦ στίβου. Μέσα στοῦ πανδαιμόνιο αὐτὸ μάλιστα, πολλοὶ ποδοπατήθηκαν καὶ σκοτώθηκαν.

Ἡ Εἰρήνη ὠδήγησε τοῦ γιου τῆς στοῦ ναοῦ τῶν κατηγουμένων. Οἱ δρόμοι ἦσαν γεμάτοι ἀπὸ χιλιάδες κόσμου ποῦ περίμεναν τὸ πέρασμα τοῦ ἄρματος τῆς. Κ' ἡ αὐτοκράτειρα ἔλεγε ἰστορικὰ λόγια σ' αὐτοὺς ποῦ τὴν πλησίαζαν γιὰ νὰ φιλήσουν τὴν ἄκρη τοῦ φορεματίου τῆς. Καὶ τὰ λόγια αὐτὰ τὰ ἐπανελάμβανε ὁ ἕνας στὸν ἄλλο κ' ἔτσι ὅλη ἡ πόλις ἔμαθε τίς ὑποσχέσεις τῆς.

Γιατὶ ἡ Εἰρήνη δὲν φοβήθηκε νὰ διακηρξῆσι δημοσίᾳ, ὅτι ἡ ὀρθόδοξος πίστις τῆς τὴν ἔκανε νὰ θλιβῆται γιὰ τὴν ἀπαγόρευσι τῆς λατρείας τῶν εἰκόνων. Κ' ἀπ' αὐτὴ τὴν ἡμέρα, ἔλο. τὸ Βυζάντιο ἔμαθε ὅτι ἡ αὐτοκράτειρα ἦταν μετὰ τὸ μέρος τῶν γυναικῶν καὶ τῶν πολιτῶν κ' ἐναντίον τῶν στρατιωτικῶν κ' ἔτσι ὁ λαὸς ἔγινε δικὸς τῆς.

Σιγά-σιγά, ἡ Εἰρήνη ἔπαιαν περὶ παντοδύναμη καὶ ὁ λαὸς ἐπευφημοῦσε κάθε τῆς πράξι, γιατί ἤξερε ὅτι ἡ μεγάλη τῆς φρόνησις τὴν ὠδηγοῦσε στοῦ κάθε τι ποῦ θὰ ἔκανε. Ἡ δὲ δύναμις συγκεντρωμένη μερὰ μετὰ τὴν μερὰ στὰ χέρια τῆς, τόσο ποῦ στοῦ τέλος ὁ αὐτοκράτορας τῆς ὁ Λέων ἄρχισε νὰ φοβάται κ' ἀποφάσιζε νὰ χτυπήσῃ τὴν αὐτοκράτειρα.

Ἐβαλε λοιπὸν τότε μερικὸς ἐμπιστοῦς τοῦ κ' ἔκαναν ἔρευνα, ἡ ὁποία ἀπεκάλυψε τὴν ὑπαρξὶ κόμματος ἐκκολλητῶν, ποῦ εἶχε τὴν ἔδρα τοῦ μέσα στοῦ ἴδιου τοῦ παλάτιου. Ἡ Εἰρήνη τοῦ διέδωκε μαζὺ μετὰ τὴν ἀδελφὴν τοῦ Λέοντος τὴν Ἀνθοῦσα, τὴν εὐσεβεστάτη αὐτὴ γυναῖκα, τὴν ὁποία ὁ λαὸς ἐλάτρευε γιὰ τὰ θεάρεστα ἔργα τῆς.

Πράγματι, ἡ Ἀνθοῦσα ἀφίερνε τὰ τρία τέταρτα τῆς πριγκηπτικῆς τῆς ἐπιχορηγήσεως σὲ ἀναθοεργίες. Τὸ ἕνα τέταρτο τοῦ χρησιμοποιοῦσε γιὰ τὴν ἔξαγορὰ τῶν αἰγμάτων, κερδίζοντας ἔτσι τὴν εὐγνωμοσύνη τῶν συγγενῶν τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῆς μεσαίας τάξεως. Ἐν ἄλλο τέταρτο τὸ εἴδωκε γιὰ τὴν συντήρησι καὶ τὴν διατροφή τῶν φτωχῶν καὶ προπᾶντων τῶν ἐγκαταλειμμένων παιδιῶν. Εἶχε ἰδρῶσι μάλιστα γιὰ τοὺς προστατευομένους τῆς αὐτοῦ ποῦ εἶχε νοσοκομεία καὶ ἄστυα. Ἦταν φυσικὸ λοιπὸν νὰ τὴν λατρεῖ ὁ λαὸς μὴ τέτοια πριγκηπτοσύνη ἡ ὁποία θυσίαζε ὅλη τὴν αὐτοκρατορικὴ τῆς δόξα γιὰ νὰ βοηθᾷ τοὺς φτωχοὺς.

Μὰ κ' οἱ κληρικὸι τῶν ἀγαποῦσαν, γιατί διέθετε τὰ τρία τέταρτα τῆς περιουσίας τῆς στὰ μοναστήρια καὶ στὴς ἐκκλησίες, ποῦ εἶχε ἀσκήσει ἡ λύσσα τῶν ἐκκολλητῶν. Ἔφτανε μάλιστα μέχρι τοῦ σημείου νὰ παραχωρῆ καὶ τὰ πλουσιώτατα φορεμάτια τῆς γιὰ νὰ στολιῶν τοὺς θωμῶς τῶν ἐκκλησιῶν.

Κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια, ὁ αὐτοκράτωρ, ἂν καὶ δὲν εἶχε ἐπιτρέψει τὴν ἀποκατάστασι τῆς λατρείας τῶν εἰκόνων, ἐν τῷ τοῦ ἔδειχνε μεγάλη ἐπιείκεια σ' αὐτοὺς ποῦ τὴν λάτρευαν. Τώρα ὅμως ποῦ ἔβλεπε ὅτι οἱ λατρεῖς τῶν εἰκόνων ἄρχισαν νὰ δύνουν στὴν ὀργάνωσι τοῦ συνωμοτικῶν χαρακτῆρα, ἀποφάσιζε νὰ τοὺς χτυπήσῃ.

Ἡ ἔρευνα ποῦ ἐνήργησαν ὁ ἐμπιστοῦς τοῦ, ἀπέδειξε, μεταξὺ τῶν ἄλλων, ὅτι ἡ εἰκόνα λατρευομένη καὶ μέσα στὰ διαμερίσματα τῆς αὐτοκρατορίας. Ἔτσι, ἕνα πρωτὶ, τὴν ὥρα τῆς προσειχῆς, ὁ Λέων μῆκε ἔξωθεν τὸ ναυακινῆται καὶ διέταξε νὰ γίνῃ ἔρευνα σὲ ὅλα τὰ δωμάτια. Κάτω λοιπὸν ἀπ' τὰ προσκέφαλα τοῦ κρεββατιοῦ τῆς αὐτοκρατορίας, θῆκαν μὴ εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ καὶ μὴ τῆς Παναγίας.

Ἡ ὄργη ποῦ κυρίευσεν τότε τὸν αὐτοκράτορα, ἦταν ἀπερίγραπτη. Ἐπειδὴ δέ, γιὰ λόγους ἀξιοπρέπειας, δὲν μπορούσε νὰ τὰ θάλῃ μετὰ τὴν αὐτοκράτειρα τὴν ἴδια, ἀφῆσε τὴν ὄργη τοῦ νὰ ἐξοσπᾷ ἐναντίον τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀνακτόρων, ἀπὸ τοῦ ἀλόγου μέχρι τοῦ τελευταίου θυρωροῦ, κατηγορῶντας τοὺς ὅτι αὐτοὶ κρυφὰ, τὴ νύχτα, εἶχαν δεικνύον τὴν εἰσαγωγή τῶν εἰδωλῶν στοῦ Παλάτι.

Ὅλοι λοιπὸν, κατόπιν διαταγῆς τοῦ αὐτοκράτορος, ὕπεβλήθησαν σὲ θάνατον.

Τοὺς ἔξωσαν, τοὺς ἐρράβδισαν καὶ κατόπιν τοὺς μετέφεραν κατακαταμένους στὴς φυλακῆς, ἀφοῦ πρῶτα τοὺς διεμπίμπησαν περιφερόντας τοὺς στοὺς δρόμους τῆς πόλεως, δεμένους ἐπάνω στὴ ράχη γαϊδάρων.

Ὁ αὐτοκράτορας Θεοφάνης μάλιστα, πέθανε ἀπὸ τὴς πληγῆς τοῦ. Πολὺ ἔζητη καὶ πολὺ προνοητικῆ, γιὰ νὰ ρυθμίζοντο νὰ χάσῃ τὴν δύναμις τῆς καὶ νὰ πέσῃ σὲ δυσμένεια, ἡ Εἰρήνη, ἀρνήθηκε κατηγορηματικὰ πὺς εἶχε ἀνακαταθῆ, ὅτι ἄλλη αὐτὴ τὴν ἱστορία. Διαμαρτυρήθηκε καὶ εἶπε ὅτι, χωρὶς ἐκεῖνη νὰ ἔζηρῃ τίποτε, εἶχαν κρῶσει τὴς εἰκόνας κάτω ἀπ' τὸ μαξιλάρι τῆς γιὰ νὰ τὴν κᾶνουν νὰ μαλλῶσι μετὰ τὸν αὐτοκράτορα. Ἐνεργῶντας ἔτσι σκεφτόταν ὅτι ὁ σκοπὸς ἐξαγιάζει τὰ μέσα κ' ὅτι θὰ ἐξελισσόνταν γιὰ τὰ φέμματα ποῦ ἔλεγε μετὰ τὸν ἑρὸ σκοπὸ ποῦ ἐπέδωκε τὴν ἀναστήλωσι τῶν εἰκόνων.

Πάντως, ὁ Λέων δὲν τὴν πίστεψε. Τῆς φέρθηκε μάλιστα ἄσχημα καὶ σὲ μὴ σιγῆ τῆς φωνάζε σκληρὰ:—Ἔσοι μὴ ἀθάλι! Δὲν ἔχεις οὔτε τιμὴ, οὔτε ὀρθοκεία.

Ἡ Εἰρήνη μετὰ γλυκύτητα ἔβλεπε νὰ τὸν πλησίασῃ, μὰ ἐκείνος τὴν ἀπόθῃσε μετὰ δύναμις καὶ, ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἡμέρα, ἀρνήθηκε περὶ νὰ τὴν δῆ. Αὐτὸ τὸ εἶδος τοῦ διαζυγίου ποῦ ἐπακολούθησε μετὰ τὴν συζυγικὴ αὐτὴ διένεξι, ἦταν μὴ πᾶν ὀσσορὴ περιπέτεια γιὰ τὴν Εἰρήνη.

Κ' ὁ αὐτὸ συνέθη σ' ἐποχὴ ποῦ ὅλοι θεωροῦσαν ὡς προσηχῆ τὸ θάνατο τοῦ αὐτοκράτορος. Ὁ Λέων IV ἦταν νευρασθενικὸς, ὅπως κ' ὁ πατέρας τοῦ κ' ἡ συνεχῆ κρίσις τοῦ. τοῦ δηλητηρίαζαν τὸ αἷμα. Κ' ὁ ἴδιος, προσισθανόμενος τὸ προσεχῆς τέλος τοῦ, μετὰ ἀγολοῦσε κάθε μερὰ καὶ πὺς ποῦ. Κλεινόμενα μέσα στὰ σκοτεινὰ δωμάτια, στὰ ὁποία εἶχε σὲ σαρκοῦ φυλακισμένους τοὺς πολυτιμῶς λίθους τοῦ καὶ διασκεδάζε γλῶσσας μέσα σ' αὐτοὺς τὰ χέρια τοῦ, τὸ πρόσωπο τοῦ, τὴ γενειάδα τοῦ.

Τὸ ἀλλόκοτο αὐτὸ πάθος τοῦ ἔγινε σὲ λίγο ἀσυγκράτητο. Ἐπαφελούμενος τῆς ἀρέσεως τῶν ἐκκολλητῶν, διήραψε ἀπὸ τοὺς ναοὺς τῆς προσέθετε στοὺς θησαυροὺς τοῦ, πρὸς μεγάλο σκάνδαλο τῶν Χριστιανῶν.

Ἐπῆρξε τότε στὴν Ἁγία Σοφία ἕνα χρυσοῦ διάδημα στολισμένον μετὰ ὡραιότερες πολυτίμες πέτρες τοῦ κόσμου, τίς ὅποιες εἶχαν κατακτήσει οἱ Βυζαντινοὶ αὐτοκράτορες στοὺς καιροὺς τῶν πῶ ἐνδόξων ἡρώων τοῦ ἐναντίον ὀλων τῶν λαῶν τῆς γῆς. Ὁ αὐτοκράτωρ Ἠράκλειος τοῦ εἶχε ἀφιερῶσει στοῦ θεοῦ, γιατί ἔπειθῃ ἦταν πολὺ θαρρῶ, κανεὶς δὲν μπορούσε νὰ τὸν φορέσῃ. Στὴν Ἁγία Σοφία, τοῦ εἶχαν κρεμασμένον ἀπὸ τὸ θόλο τῆς.

Κάθε μερὰ λοιπὸν, ὁ Λέων, ὁ ὁποῖος εἶχε τετραλαθῆ κυριολεκτικῶς ἀπὸ ἔρωτα πρὸς τὸ πολυτίμο αὐτὸ διάδημα, πῆγαινε στὴν Ἁγία Σοφία καὶ τοῦ μολοῦσε ὡς ἦταν ἐρωμένη τοῦ, τὸ χάρδου καὶ λιχνίζοντο ἀπὸ τὴ θαυμαστὴ λάμπη τῶν λίθων τοῦ.

Ὅταν ἀνέφεραν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα τῆς αὐτοκρατορίας, ἐκείνη ἔβαλε ἀνθρώπους τῆς νὰ παρακολουθῶν τὸν ἄπιστο αὐτοῦ, γιατί—ὅπως ἀναφέρει ἕνα χρονικογράφος—ἐνωθε μεγάλη ζήλεια γι' αὐτὴ τὴν προτίμησι τοῦ αὐτοῦ τοῦ.

Τέλος, ὁ Λέων, ἀνίκανος ν' ἀντισταθῆ περισσότερο στοῦ πάθος τοῦ, δὲν ἀπισθοχώρησε οὔτε μπροστὰ στὴν ἱεροσύλια καὶ κατέχεσε τὸ ἑρὸ διάδημα.

Μὰ αὐτὸ δὲν τὸ ἔφτασε. Ἔπρεπε νὰ δείξῃ στὸν κόσμο αὐτὴ τὴν εὐτυχία. Στὴν πρώτη λοιπὸν ἐπίσημη τελετῇ, παρουσιάστη

κε στο λαό, φορώντας στο κεφάλι του το ύπεροχο διάδημα. Έλαμπε σαν ήλιος κι' ο λαός θαυμάσιμος, κατάπληκτος, τον ελάτρευσε.

Μά η Ιεροσολίτις τιμωρούνται άκριβιά.

Μόλις ο Λέων Ξαναγύρισε στο παλάτι, του φάνηκε πώς η χίλιες φωτιές που πετούσαν η πέτρες του διαδήματος τρυπούσαν το κεφάλι του. "Όλη τη νύχτα την πέρασε τριγυρίζοντας μέσα στις έρημες σάλες του παλατιού, ουρλιάζοντας κι' επικαλούμενος του κάκου τη βοήθεια των αγίων. Τών όποιων τις εικόνες είχε καταργήσει. Φλίκταινες είχαν σχηματίσει σέ όλο του το κράνο. "Ο πυρετός του μεγάλωνε δλοένα, ώστόσο ο Ιερόσολος ζεψύχησε μέσα στους πιά τριμερούς πόνους.

"Ο Κωνσταντίνος ήταν τότε δέκα χρόνια.

"Η Ειρήνη που θριάμβευε, θά βασιλευε τώρα έν όνόματι του παιδιού της.

III

H ANTIΒΑΣΙΛΕΙΑ

Μερικοί κατηγορήσαν την Ειρήνη γι' αυτό τον πρόωρο θάνατο του συζύγου της.

Ώστόσο, στην αρχή, κανείς δέν τόλμησε νά έκδηλωθί έναντίον της, γιατί όλοι θυμόντοσαν ότι πρό όλίγου άκόμα καρού είχαν όρκησθή πίστι και άφοσίωση στο γιού της. "Ετσι η Ειρήνη βρέθηκε πανίσχυρη, έχοντας την ύποστήριξη ένός κόμματος δυνατού και άποφασισμένου. "Ο λαός, ο όποιος ήταν πρό καιρού με τό μέρος της, δέχτηκε μεγάλες εύεργεσίες. Γιατί η Ειρήνη έπωφελήθηκε της έγκληματικής φιλαργυρίας των προκατόχων της, για νά σκορπίση στον κόσμο τους θησαυρούς που είχαν συγκεντρωθή, έπειτα από τόσες Ιεροσολίες, που είχαν προκαλέσει τη γενική άγανάκτηση.

Μά τις γενναιοδωρίες αυτές τις έκανε έν όνόματι της, άποφεύγοντας ν' αναμνησθί όχι μόνο σ' αυτό, άλλα και σ' όλα τ' άλλα ζητήματα τό γιού της, τό νεαρό αυτοκράτορα Κωνσταντίνο τον Πορφυρογέννητο.

"Η Ειρήνη ώστόσο πρότεινε στην άδελφή του πεθαμένου συζύγου της "Ανθοσία νά ιοιραστή μαζί της την έξουσία. Μά η άγία αυτή γυναίκα άρνήθηκε και πρότιμωσε νά παραμείνη στο μοναστήρι της, περιμένοντας εκεί τό θάνατο και τη γαλήνη του. "Ετσι η αυτοκράτειρα βασιλέω μόνη και μέσα σέ λίγο καιρό ή έλιπίδες που είχε σ' αυτόν ο λαός, πραγμα τοποήθηκαν με τό παραπάνω.

Έν πρώτους, έξασφάλισε την εσωτερική ειρήνη του Κράτους.

"Ο "Ασρουνάλ-Ραοίντ, ο θρυλικός καλφής της Βαυδάτης, ο όποιος βριακόταν τότε σ' έχθροπραξίες με τό Βυζάντιο, όχι μόνο έκλεισε ειρήνη, άλλα και έκανε συμμαχία μαζί του. "Επίσης η Ειρήνη έκλεισε συμμαχία και με τον πανίσχυρο και μεγάλο αυτοκράτορα των Φράγκων Καρολόμαγγο, έναντίον των βαρβάρων που άπειλούσαν τότε την Εύρώπη.

Συγχρόνως, η Ειρήνη έλάφυρε τό λαό από τους φόρους. Τά πλούτη που είχαν άφαιρηθί άκόμη από τους πολίτες και τους μοναχούς, έπιστράφησαν. Μιά άρμονία καινούργια βασιλέω στο Κράτος και η Ειρήνη, που τόσο μάταμα την περιμενε ο λαός επί τόσα χρόνια. Κι' η άγάπη του προς την Ειρήνη μεγάλωνε δλοένα.

"Ως πρωθυπουργό της διόλεξε τον ευνόχο Σταυράκιο, έναν πολύ έξυπνο πολιτικό, που ήξερε καλά τους άνθρωπούς και τά πάθη τους και που προερχόταν από τις λαϊκές τάξεις.

"Η Ειρήνη, όπως λέει ένας Ιστορικός, τον πήρε για νά τη φωτίη κι' όχι για νά την οδηγη. Την πληροφορήσε για όσα ήξερε για τό παλάτι, αυτή την τερατία πόλη, με τις έκκλησίες του, με τους θησαυρούς τους, τους τρεις του κόσμου, τό στρατιωτικό, τό έκκλησιαστικό και δικαστικό, που κυκλοφορούσε μέσα στις άπάντες αίθουσές του, τά διάφορα κτήριά του, στις προκμαίες τους και που καταγινόταν άδιάκοπα νά ξεφωφαινη συνωμοσίες, με μία έντελώς ξεχωριστή τέχνη, γιατί η συνωμοσίες την εποχή εκείνη άποτελούσαν ένα άριστοκρατικό σπόρ, με τό όποιο διασκεδάζαν οι αώλικόι.

"Ο Σταυράκιος δέν άγνοούσε κανένα είδος συνωμοσίας. Σέ όλες είχε άναμνηθί από της εοόδου του στο παλάτι, πότε ως πράκτωρ, πότε ως μέλος, πότε ως κατάσκοπος. Αυτός, μόλις άνέλαθε την πρωθυπουργία, κατέσχεσε τις έπιστολές που άπήθυναν πολλοί εικονοπλάστες άξίωματικοί στον Κάισαρα Νικηφόρο, ο όποιος είχε περιορισθί από τον μικρή αυτοκράτορα στη Χερσώνα, έπειδή είχε βλέψει στο θρόνο. "Ο άξίωματικοί τον προσκαλόσαν νά έπαυσαστήη τους στρατιώτες που είχε υπό τάς διαταγές του, γιατί, όπως του έγγραφαν, δέν ήταν σωστό νά κυβερνήη την αυτοκρατορία μία γυναίκα.

"Άμέσως η Ειρήνη άνεκάλεσε τό Νικηφόρο στην πρωτεύουσα, στέλνοντάς του μία έπιστολή τόσο φιλική, ώστε εκείνος γλάστηκε και νομίζοντας πώς του είχε δοθή χάρις, έσπευσε στο Βυζάντιο. Μά μόλις έφτασε εκεί, τον εισήγαγαν εις δίκη.

"Η Ειρήνη τότε δέν έδίστασε καθόλου. Σκέφτηκε ότι έπρεπε νά τιμωρήσθι άσπρα, για νά δείξη ότι τό γυναίκε της χέρι ήξερε νά χτυπήη άντρικά. "Οι όργανωτάι λοιπόν της συνωμοσίας, χωρίς δικάριση βάθμιού και εύγενείας, μασιγώθηκαν, ξυριστήκαν κι' έπειτα έξωριστήκαν στις πιά άπομακρύνόμενες φρουρές των συνόρων. "Οι πιά ίσχυροί άπ' αυτούς φυλακιστήκαν σέ άπομακρυσμένα νησιά, άπ' τά όποια δέν μπορούσαν νά έπικοινωνήσουν με κανένα.

"Όσο για τους τέσσερες Κάισαρες, τους άδελφούς του πεθαμένου συζύγου της, οι όποιοι είχαν άνακατευθί κι' αυτοί στη συνωμοσία, τους ύποχρέωσε νά παρουσιαστούν μαζί της μπροστά στον Πατριάρχη Παύλο.

"Η Ειρήνη ήταν την ήμέρα εκείνη ύπεροχη στην όργη της, καθώς φορούσε τά διακριτικά της Αυγούστου και τό λαμπρό διάδημά της με τον σταυρό. "Οι ευνόχοι και οι έκκλησιαστικοί άξίωματοχοί την περιστοιχίζαν.

"Ο Σταυράκιος διάφασε τότε ένα κατηγορητήριο έναντίον των τεσσάρων Κάισαρων, που τότε κατηγορούσε ότι άπειλούσαν την έσωτερική γαλήνη του Κράτους και κατόπιν την άπόφαση της αυτοκράτειρας, διά της όποιας τους κατεδίκασε εις θάνατο.

"Ένας μόνος τρόπος σωτηρίας έμεινε γι' αυτούς νά προτιμήσουν τον ήθικό θάνατο από τό φυσικό, γινόμενοι κληρικοί.

Μη μπορώντας νά κάνουν κι' άλλωως, οι τέσσερες Κάισαρες δέχτηκαν κι' άμέσως, επί τόπου, άφού έκαναν μία έπίσημη δήλωση, διά της όποιας παρητούτο των ήτων τους και των δικαιωμάτων τους, έχρισθησαν ιερείς.

"Η Ειρήνη θέλησε τότε την πρώτη αυτή έπιτυχία της στους αντίπαλους της νά την άκολουθήση μία έπίσημη έπιδόκιμασία της, η όποια θάδευχε στο λαό πόσο μεγάλη ήταν η δυνάμη της. Τό έκανε αυτό, γιατί ήξερε ποιά έπίδραση έξασκούν στα πλήθη η έξωτερικές έκδηλώσεις. "Όπως η ύπεροχη τε-

λητή της στέφωσε του Κωνσταντίνου, τον είχε νομοποιήσει έτσι μάτια του κόσμου ως αυτοκράτορα, σκέφτηκε ότι αν οι τέσσερες κοινιάδοι της που είχαν γίνει ιερείς την έυλογούσαν έπίσημα σ' μία τελετή μπροστά στο λαό, θά τους έκανε νάσφουγον ν' άναμνηθουν στο έξής σέ κάθε κίνησι έναντίον της, γιατί τό θρησκευτικό οίσθημα του λαού δέν θάνεχόταν ποτέ μία τέτοια Ιεροσολία. "Ετσι οι τέσσερες πρώην Κάισαρες θά έμειναν για πάντα ξεπεσμένοι από τά δικαιώματά τους.

Τά Χριστούγεννα λοιπόν, οι τέσσερες Κάισαρες διετύθησαν νά κοινωνήσουν νά πλήθη στον ναό της "Αγίας Σοφίας. Πήγαινε εκεί κι' η Ειρήνη με μία λαμπρή άκολουθία. "Ο νεαρός αυτοκράτωρ τη συνώδευε μαζί με όλη την αλή, τους άξίωματικούς και τους τίτλοχοις.

Και σέ μία στιγμή άπόθεσαν μπροστά στην αυτοκράτειρα τό διάδημα που είχε άφαιρέσει ο Λέων από τον οίκο του Θεού, αυτό τό ύπεροχο κόσμημα, για την άγάπη του όποιοι είχε πεθάνει. Για νά εξέλθει για την Ιεροσολία, η αυτοκράτειρα τό στόλισε με άλλους λίθους πιά πολυτίμου άκόμα και τό προσέφερε πάλι στο Θεό, ένδο οι κληρικοί και ο λαός την έπευφημούσαν με τον πιά μεγάλο ένθουσιασμό.

(*Ακολουθεί)

"Ο νεαρός Κωνσταντίνος Πορφυρογέννητος και η μητέρα του Ειρήνη η "Αθηναία